ПРОМІНЬ

PROMIN

Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1994

No. 6 JUNE 1994

ПРОМІНЬ

РІК XXXV ЧЕРВЕНЬ Ч. 6

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор — Олена Гринь
Редактор англомовної частини —
Маруся Тарнавецька-Зурек
Адміністратор — Тарася Юрків

PROMIN

842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-5101 Fax: (204) 586-3618

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одне число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXV JUNE No. 6

Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Monthly

Editor — Olena Hryn
English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek
Administrator — Tracy Yurkiw

PROMIN

842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-5101 Fax: (204) 586-3618

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Publication Mail
Registration No. 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ЗМІСТ

Життя і культура
Майбутнє України в жіночих руках! 1
Галина Мельник-Марко — Неповторна роля жінки в рік родини 1
Добр. К. Бублик — Шкільництво 2
Пресове повідомлення СФУЖО 3
Дитячий хор „Щедрик" в Едмонотні 3
Пам'яті Павла Чубинського 4
Валентина Корецька — Ювілей пісні 4
Павло Чубинський — Ще не вмерла 5
Лист з України 5
Федір Погребенник — „Софія 6
Громадська хроніка
60-літній ювілей відділу ім. Лесі Українки, Віндзор, Онт. 8
Нашому журналу „Промінь" 11
Діяльність відділу ім. Лесі Українки 13
Свято на пошану Лесі Українки, і жінок-героїнь, Ґримсбі, Онт. 13
Вісті з Централі 25
Вшанування членок Союзу Українок Канади, Ту Гилс, Альберта 26
Поздоровлення пані Олі Гавриш 26
Звернення колишніх учениць гімназії „Рідна Школа" ім. І. та І. Кокорудзів 26
Поздоровлення пані Галині Козир 27
Відзначення 90-ліття Анни Бойко 27
Вшанування Т. Шевченка і Л. Українки Давфин, Ман. 28
Річний звіт відділу ім. Лесі Українки Єлов Крік, Саск. 28
Нашим дітям 30
Квіти незабутнім 31, 32
Бл. п. Марія Ґонсов 32

CONTENTS

The "Famous Five" — Lillian Gregory 15
The Attitude of the Ukrainian Orthodox Church Towards Women (Part 2.) — Dr. Vivian Olender 18
Cultural Scene: "A Festival of Poppies" 21
In Memoriam: Panchyshyn Family 22
Health: Ollia Waverick — The Fibre Revolution 22
News from the National Office 24
Promin Press Fund 33
Green Grove 45th Anniversary Cookbook 33

На першій сторінці обкладинки: наше лого — Рік родини

МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ — В ЖІНОЧИХ РУКАХ!

Так заявили учасниці з'їзду жіночих організацій України. Цей з'їзд був скликаний в передвиборчий час до Верховної Ради України, куди було вже висунуто 53 претендентки в депутати.

З'їзд був скликаний з ініціативи Міжнародньої організації „Жіноча громада" (голова Марія Драч). Відкинувши політичні розбіжності, особисті амбіції, жінки зуміли прийти до єднання. Вони виявили свою готовність співпрацювати на користь незалежної України.

В будинку письменників України відбувся вечір „Ми дочки твої, Україно". Темою розмови була доля нашої держави, участь сім'ї та жінки у вихованні молодого покоління.

Претендентки в депутати вели мову про роль і завдання жінки сьогодні в суспільстві та в сім'ї, запевняли присутніх, що докладуть усіх зусиль, аби розв'язати наболілі проблеми жіноцтва і материнства.

На вечорі провзучали пісні у виконанні хору школи Лисенка.

Завершився вечір виступом народньої артистки України Діани Петриненко, яка проспівала кілька творів, зокрема „Молитву".

За матеріялами „Літературна Україна"

НЕПОВТОРНА РОЛЯ ЖІНКИ В РІК РОДИНИ

В українській Православній родині жінка творить фундамент родинного релігійного й національного життя. Вона своєю обов'язковою відповідальністю дає новий імпульс до нових зусиль в родині, як теж в церковній і громадській праці. Жінка як мати є перший і головний вихователь молодшого покоління. В її руках лежить майбутнє нашого суспільства. Науковець Токаїв писав: „Світло — дар природи, Жінка — світло землі". Українська жінка, разом з чоловіком є провідники домашньої церкви, вони плекають найкращі національні традиції, і самовіддаю та жертвенною любов'ю до дітей вони творять здорове змістовне родинне життя. Українські батькі навчають своє молоде покоління шанувати і боронити народні й культурні вартості, спадщину своїх предків. Вони вщеплюють любов до рідної мови та історії України.

Щоб виконати накреслені обов'язки, завжди потрібно **особистий приклад батьків**. Рівно ж потрібно: терпеливість, чутливість, ніжність, теплий погляд і щира усмішка, а понад все — любов, вирозуміння та пошана один до одного.

У теперішній час батькам не завжди можливо приділити належну увагу дитині, і тоді часто в родині бракує комунікації. Щоб привчити дитину до праці, виховати в неї любов до природи, до обов'язків — часто стають у пригоді бабуся і дідусь. Вони мають особисту і природну злагоду, спокій і чарівність, і завжди їм приємно допомогти в потребі, якщо вони мають доступ до своїх внуків.

Українська жінка в діяспорі мусить пильно працювати над тим, щоб утримати родину в українському дусі, коли довкілля має дуже сильний вплив на молодь. Без вагання можемо ствердити, що жіноча праця в родині, в організації, в церковній громаді і на міжнародному форумі осягнула великі вершини. від дитячих садочків, Рідних і неділь-них шкіл, будування музеїв, видання книжок і журналів, праця жінки не має меж. Як являється, жінка має повні руки праці, а до того амбіцію, щоб упляновані програми виконати успішно. Роля жінки в Рік Родини і **кожного року** є важлива, велика, поважна і неповторна!

Галина Мельник-Марко

ШКІЛЬНИЦТВО

ТОРОНТО, ОНТАРІО

Наближається закінчення шкільного року в державних школах, в українських школах та на курсах українознавства і треба, разом з батьками, плянувати розклад на літній сезон. В першу чергу не забуваймо про те, що в нашій богословській Колеґії св. Андрея (в Вінніпеґу), в інститутах (Торонто, Саскатун, Едмонтон), на відпочинково-розвагових таборах в різних провінціях відбувається навчання-курс української мови, культури, мистецтва, де діти й молодь крім науки зближуються з своїми ровесниками в українському оточенню, яке позитивно впливає на формування молодої душі і лишається в пам'яті на ціле життя... Подбайте, дорогі батьки, щоб ваші діти користувалися цими надбаннями української спільноти. Часом, молодь знаходить тимчасову працю і захоплюється заробленими долярами, втрачаючи охоту до науки. Будьмо обережними, щоб негативні впливи в державних школах (а їх, на жаль, в останні часи забагато) не підірвали нашого напрямку в їхньому вихованні, що може штовхнути їх на небажану дорогу, яка знищить ваше і їхнє життя...

Приємною подією в Торонто був матуральний баль для 62-ох випускників-матурантів Курсів Українознавства, які успішно здали матуру після 12-ти років навчання в українській школі та на курсах. Величаво, нагородами відзначено цих абітурієнтів завдяки невтомній праці Шкільної Ради міста Торонто, яку очолює працьовита, віддана українській справі, бувша курсантка, достойна пані Люба Зараска з допомогою управи Шкільної Ради та матурального комітету (голова п-ні Люба Андруз). Було 5 випускників курсів при Катедрі св. Володимира (директор добр. К. Сенцьо), а це: Лія Андруз, Єлисавета Бот, Петро Павлюк, Андрій Гордилян і Андрій Вовкодав. А бувші курсанти, Анна Ємець (ведуча вечора) та головний промовець Віктор Педенко (мол.) надзвичайно вміло вив'язалися з своїх провідних обов'язків. Наші серця наповнюються гордістю за те, що вміло посіяне зерно, принесло стократний урожай... Нагадуємо їм про те, що Україна вільна і потребує допомоги професійних свідомих молодих людей!

Цей рік є надзвичайно важливий для людства, бо ОН, Українська Православна Церква в Канаді, Союз Українок Канади проголосили **Міжнародний Рік Родини** і коли кожна родина подбає про відповідне виховання своїх дітей і молоді, ми осягнемо намічену ціль, що принесе добро всьому людству!

Приємного відпочинку!

Шкільна референтка
Крайової Управи С.У.К.
Добр. К. Бублик

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ СФУЖО

• 31-го березня ц.р. закрився 24-ий Конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек для дітей та молоді на тему „Голод моїми очима" Прийшло 21 праць, які тепер оцінюють члени журі: д-р О. Копач, Леся Храплива-Щур і мґр. Я. Зорич.

• Голова СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик відбула поїздку до Детройту, де взяла участь у вечорі, присвяченому бл. п. д-р Марії Квітковській, попередній голові СФУЖО. Імпрезу влаштувала Окружня Рада СУА.

ПРАЦЯ СФУЖО В ООН

• У зв'язку з відзначенням Міжнародного Жіночого Дня Крайова Рада Жінок (КРЖ) в США, президентом якої тепер є українка Ірина Куровицька, активна в ООН, СУА І СФУЖО, влаштувала 8-го березня святочний полуденок, яким КРЖ вшановує особливих жінок.

Головним промовцем на полуденку була ґубернатор стейту Нью-Джерзі Крістін Вітман. КРЖ в США — від свого заснування у 1988 році працює для поліпшення становища жінки в родинному житті і в громаді; не тільки в США, але й у цілому світі. І. Куровицька представила гостей на полуденку та закрила полуденок кінцевим словом.

• У березні відбулися в ООН підготовчі наради до Світоової Конференці Жінок, яка має відбутися в Бейджін в 1995 році. Березнева підготовча конференція в Нью-Йорку в часі від 2-го до 18-го березня зібрала понад 1000 учасників з цілого світу.

Представниця до ООН від СФУЖО, Ольга Ставнича, виступила перед учасниками із недержавних установ з апелем, щоб вони взяли під увагу невідрадне становище жінок Східньої Европи та вплинули на представників своїх урядів, щоб вони у своїх нарадах та рішеннях взяли під опіку жінок та дітей у цей тяжкий час.

• 15-го березня на пленарному засіданні урядових і неурядових до ООН. О. Ставнича добилася виняткової нагоди і прочитала заяву, яку приготовила спільно з О. Процюк, представницею Світового Руху Матерів до ООН.

У цій спільній заяві від СФУЖО і МММ звернено увагу на наслідки нуклеарного вибуху в Чорнобилі в 1986 році, які будуть відчуватися ще століттями і які принесли стільки шкоди здоров'ю жінок та дітей в Україні.

О. Ставнича звернула увагу присутніх численних делеґатів, що саме ці наслідки, досі не знайшли у світі належного зрозуміння.

О. Ставничу і О. Процюк попросили дати інтерв'ю в радіопрограмі ООН. Вони також відбули ряд розмов на цю тему з представниками різних міжнародніх організацій.

ДИТЯЧИЙ ХОР „ЩЕДРИК" В ЕДМОНТОНІ

В неділю, 26 червня о 7:30 вечером в церкві Robertson-Wesley United (10209-123 вул.) відбудеться чудовий концерт дитячого хору „Щедрик" з Києва.

Цей хор був заснований Іриною Саблею 1971 року і він виступав по різних містах світу. У його репертуарі понад 150 творів, і записано кілька платівок.

Квитки на цей незабутній концерт продаються в Україн..ькій Книгарні по 10 дол., а при дверях по 12 дол. Дітям вступ за пів ціни.

За дальші інформації, дзвоніть до б'юра Альбертської Ради Українського Мистецтва на (403) 426-4329.

Орест Солтикевич
член концертогового комітету
(403) 434-6671

ПАМ'ЯТІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО

(110 РОКІВ ВІД ДНЯ СМЕРТИ)

Меморіяльна дошка в гімназії, де навчався Павло Чубинський

Визначний український поет, етнограф, автор слів „Ще не вмерла Україна" народився і помер у місті Борисполі, що на київщині.

Народився 1839 року, помер 1884-го. Зібрані етнографічні матеріяли (пісні, казки, загадки, звичаї, вірування) видав в семи томах. За свою працю був нагороджений золотою медалею на міжнародньому географічному Конґресі в Парижі 1875 р. Писав вірші, наслідуючи традиції Т. Шевченка, видав їх збіркою під назвою „Сопілка".

ЮВІЛЕЙ ПІСНІ

„Ще не вмерла Україна,
ні слава, ні воля, ,
Ще нам, браття-українці,
усміхнеться доля".

130 років тому були написані ці, відомі тепер усім, рядки пісні-гімну. Доля її — як доля нашого багатостраждального народу, чию історію, мову і пісню було на довгі роки заборонено. Але і мова, і пісня українська продовжували жити нелегально, вселяючи в серця людей віру у краще майбутнє...

Сьогодні не все зрозуміло в біографії цієї пісні. Бо ж текст має кілька варіантів...

Про це йшлося на вечорі з нагоди її ювілею в Українському будинку письменників. Ведучий вечора лауреат премії імені Павла Чубинського письменник Дмитро Чередниченко поділився своїми розвідками щодо історії написання пісні „Ще не вмерла Україна", про автора однойменного вірша Павла Чубинського. У розповіді прозвучав цікавий епізод з тривожних пореформених часів. Київська українська громада дружила тоді з сербами та болгарами, які навчалися в університеті й духовній академії. Часто молодь влаштовувала спільні вечірки. Під час однієї з них у будинку, де мешкав П. Чубинський, співали хорову сербську пісню про боротьбу за свободу. Як згадує земляк Чубинського Л. Білецький, Павлові Платоновичу вона сподобалась. Він зайшов до своєї кімнати. І через деякий час повернувся з щойно написаною піснею „Ще не вмерла Україна". Під його керівництвом хор її розучив, і пісню почали співати.

Вечір з нагоди ювілею пісні завершився Державним гімном „Ще не вмерла Україна" у виконані учнів навчальних закладів столиці. Прозвучали також патріотичні та козацькі пісні.

Валентина Корецька
Україна

Павло Чубинський

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий, від Сяну до [Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро [зрадіє,
Ще на нашій Україні доленька наспіє.

А завзяття, щира праця, свого ще докаже,
Що ся волі в Україні пісня гучна розляже.
За Карпати відіб'ється, згомонить степами.
Україні слава стане поміж ворогами.

Наливайко, Залізняк і Тарас Трясило
З домовини кличуть нас на святеє діло.
І згадаймо славну смерть лицарства- [козацтва
Щоб не втратить нам свойого юнацтва.

ЛИСТ З УКРАЇНИ

В „Промені" ч. 2, 1994 р. ми помістили два вірші Петра Ґоця, присвячені Лесі Українці. Вірші ці дуже близькі нашому серцю. Ми сердечно вдячні панові Петру Ґоцю і пані Галині Михальчук за переслані нам вірші і знимку. Нижче подаємо лист пана Ґоця, присланий нам з України.

Редакція

Вельмишановна Пані Гринь!
Поклін Вам і Вашому Товариству
з України!

А пише до Вас цього Подячного листа львівський волинянин Петро Ґоць, сторінку з творів якого Ви так люб'язно спорядили у „Промені". Нехай Господь-Бог дарує Вам щасливих днів на многії-многії літа до кінця Вашого віку!

Зворушений і щасливий я з Вашої люб'язності, адже Ви удвох з Панею Галиною Михальчук прочинили мені світанкове віконце на першу заокеанську публікацію. До того — мені невільно було рипатись за колючу огорожу „єдіной нєдєлімой", то ж можете собі мене зрозуміти, яка то збентеженість поселилась в моїй душі після одержання з Оттави другого числа „Променя"... Дякую, і ще раз дякую! Аби хоч у якийсь спосіб віддячитись Вам за Вашу люб'язність — посилаю Вам свою другу книгу „Дорога до Лесі", а як невдовзі вийде в світ моя третя збірка „Тисячоліття" (про давню столицю Волинсько-Галицької спільноти — місто Володимир) то надішлю й її... Дозволяю Вам використати твори з цих книг для будь-яких потреб Товариства, тобто Союзу Українок Канади...

Справа моя житейська — йде до емеритства: чоловіки у нас ідуть на пенсію в 60 років — отже до 1997 року мені вже недалеко... Правда, тепер у нас є закон, що можна мати повну пенсійну платню після 25 років праці... Я ж маю — вже 42 роки... То хоч з цього користаю в бібліотеці... Адже, передруковувати книжку, рукописи мусово передруковувати, що я роблю самотужки — в позаробочий час... така нендзна наша країна, так нас виховало наше табірне життя...

І все ж — ми потрохи прокидаємось. Як нас не чавили, як не гнули — все ж ми живемо і прагнемо кращої долі. Мене раніше не друкували — імперії історія України — була ворожа, а моя творчість — це історія мого народу. Я написав у т.зв. „шухляду" — 20 книг поезій, які чекають на видання... Та за що їх видати? Мецената знайти все важче і важче. Все ж я живу надією, що хоч кілька книжок ще встигну видати...

Зичу Вам, Вашій сім'ї, всім українкам і українцям Канади добра і здоров'я, любові і молодечих поривань на Всіх особисте благо та на благо нашої воскресаючої України! Слава Україні! Слава борцям з її волю! Слава будівникам України вільної!

Всього Вам найкращого!

Петро Ґоць
Львів, 20.03.94

Федір Погребенник

„СОФІЯ МОРАЧЕВСЬКА... — НАВЧИЛА МЕНЕ ЛЮБИТИ РУСІВ І ПРАВДУ В СОБІ!"

(Продовження з попереднього числа)

А Василеві згадувалася інша музика, бетховенська, коли вона йому грала дев'яту симфонію. Здавалося, душа не витерпить тих невимовних мук, того потрясіння, що опанувало всім його єством. В шаленій музиці вчувалися йому стогони всіх знедолених світу! Громами стрясало душу. Боже, чи можеш ти витримати цю музику, сповнену такої страшної сили, невимовної скорботи, — і живлющої надії! Може грає не Бетховена, а розриває своє серце?

А потім, після найвищого крещендо, перейшла на ніжну „Місячну сонату" Шуберта. Полилася з-під її білих рук заспокійливо тремтлива мелодія, ніби човен, після невгамовного шторму, виплив на тихе супокійне море. Пристрасті, що бушували в музиці Бетховена, тут уляглися, набрали поетично-мрійливого характеру, стали як сон у літню ніч.

Гуркіт воза перед хатою ніби збудив обох із задуми.

— Зося приїхала, — сказав збуджено старий.

Василь вийшов їй назустріч, галантно поцілував руку.

— Батько так Вас чекає...

— І я чекаю з нетерпінням зустрічі з ним. Ми так рідко бачимося...

— Тату! Я прямо з Цюріху! Мене постійно тягне світло рідної оселі. Ти ж тут у мене один-однісінький. Сини пороз'їжджалися по всьому світу, а я залетіла найдалі — аж в Альпи.

— О ні, доню, я не один. Мене відвідують люди. От панич Василь завітав у гості, мені з ним якось так добре.

— І мені, тату!...

Василь полинув думкою десь далеко в Швейцарію, в Альпи, де високо в небо піднялися кам'янисті гори, де над цюріхським озером Морачевські винаймали частину вілли. Ввижалися йому покриті снігом серед літа вершини Альп, що кам'яним громаддям досягали, здавалося, неба, тихі озера, обмаєні зеленими деревами, по яких з кінця в кінець, як лебеді по воді, пропливали човни. То тут, то там над берегом стояли гонтами покриті шпичасті широкі альтанки, з яких відкривався чудовий краєвид на гори.

Скільки разів слухав оповіді про Альпи, Швейцарію, стільки раз серце радісно билося: ніколи не був у тій країні, а уявляв її, любив. Адже там Михайло Драгоманов і Михайло Павлик, колись кували вільне українське слово, не підвладне ні царській, ні цісарській цензурі. Як вісники кращої долі нашого народу прилітали вони — революційні видання з Женеви — до Галичини, потрясали молодими душами гімназистів, студентів, передової молоді. Відколи в Цюріху жили Морачевські, це місто стало для нього рідним, дорогим...

... Після багатьох, щасливо прожитих років у супружнє життя Морачевських почала закрадатися дизгармонія. Стефаник усім серцем прагнув загладити гострі кути у їхніх взаєминах, допомогти їм перебороти труднощі особистого життя. Тоді, коли Софії й Вацлаву було особливо тяжко, він, стоячи посеред них, обдаровував своїх друзів скарбами своєї душі, брав їх болі у свою душу. Сам страждав і мучився.

— Василю! Я така Вам вдячна, що Ви приїхали.

— Це я Вам дякую, що маю нагоду знову Вас бачити, чути. Адже це Ви і Вацлав зігріли мене своїм родинним теплом.

— Ми самі його потребуємо, Василю, цього тепла...

— Тепер я буду з Вами ділитися тим, чим Ви мене обдарували, обдаровуєте...

— Я так затужилася за рідними лісами і горами, за співучими вкраїнськими вечорами...

— Ходімо, Софіє, на вечірній прохід, по-

під ліс. Я ходив туди один, чекаючи на Вас, а тепер підемо обоє.

Подалися в лагідне надвечір'я, дорогою „поза колію", туди, як на Будинці, Ропчу. Йшли стежкою по-під ліс, попри достиглі кукурудзяні поля, що шелестіли жовтим бадиллям, чекаючи серпа. Сонце сідало за обрій, кидаючи свої довгі скісні промені на вижаті нивки пшениці, копичку сіна, на які сідала вечірня роса. Десь далеко, посвистуючи прогуркотів поїзд, і знову настала тиша. Сутеніло.

— Софіє, я такий радий, що йду разом з Вами цими полями. Вони нагадують мені русівські ниви...

— А мене ця місцевість манить своїм спокоєм, тишею лісів. Здається, що я там, де народилася...

—Ці поля, ця тиша, ці люди електризують мене. Я почуваюся у своїй стихії. Те, що засяде в душу в Русові, тут проростає, вибруньковується; що тут проростає, там дозріває.

— То Ваше щастя, що серце Ваше — як мембрана чуле до людського болю. Ви повинні писати, Василю, те, що відчуваєте, переживаєте, що радує душу...

— Мою душу, Софіє, більше мучить, ніж радує те, що бачу, відчуваю. Тут, побіч себе, живуть бідність — і багацтво. Вузькі смужки селянських нивок — і широкі лани сторожинецького дідича. Оцей прекрасний ліс — панський, приватний, хоч вирощений він роботящими селянськими руками. І так у нас, в Галичині, і так тут, на Буковині. Я бачив тут, на сторожинецьких полях, зарібників-поденників, панських наймитів, тих, які в поті чола заробляють на хліб насущний. Говорив з ними. Бідаки такі, як і в наших сторонах. Не можу спокійно дивитися на цих нещасних людей, не можу мовчати.

Я почав писати, Софіє. Вже чимало написав, може буде й на цілу книжку. І знаєте, що першим моїм слухачем був Ваш батько. Плакав, коли я читав йому новелку „Портрет" — про нього ж, таких самотніх людей, як він.

— Тільки такий чуйний літератор, як Ви, могли збагнути весь його біль, за дітьми, всю його муку.

— На русівських мужицьких нивках, пані Софіє, зародилося, а тут, у старій хаті Вашого батька, проросло моє ще несміле поетичне слово — з рідної землі, з мужицького горя.

—І з великої любові до тих, хто лл'є свій піт і кров на цих ланах.

— Без любові до них я б не жив. Хотів би, щоб моє слово було для них і загрітком, і розрадою, щоб блискавки гніву вдарили громовою силою з того слова.

Ти будь у мене тверда, як небо осіннє в ночі, будь чиста, як плуг, що оре. будь мамою, що нічков темнов дитину хитає та тихонько-тихонько приспівує до сну. Вбирайся, як дівчина раненько вбирається; як виходить до милого, ще й так вбирайся. Шепчи до людей, як ярочок до берега свого. Грими, як грім, що найбільшого дуба коле і палить. Плач, як ті мільйони плачуть, що тінню ходять по світі...

— Дорогий Василю! Це щось таке сильне, щире, що важко й сказати. Хай сповняться жадання Ваші!

Так однієї осені у сторожинецькій оселі Атанасія Окуневського проросли перші колоски на новелістичній ниві Стефаника, що склали основу його „Синьої книжечки", якою він зайснів першорядною зіркою на високому небосхилі української прози.

* * *

Особисті зустрічі для них були рідкісними святами. Вся пристрасть почуттів, усі душевні переживання лягали на білі сторінки подовгастого поштового паперу, що, як білі ластівки, летіли у світ з Кракова до Цюріха, з Цюріха до Кракова і Русова. Ті листи-ластівки такі тендітні, делікатні, таять у собі стільки надій, нездійснених бажань, невтишених жалів, стільки музики душі! До них треба доторкатися не лише розумом, а й серцем, цінити, а не осуджувати щирість, що відлунюють акордами Бетховенської музики, виливаються у досконалі форми поезії і прози життя. Майже кожен лист Стефаника — досконалий новелістичний витвір, його сповідь перед самим собою, і перед ними — Софією й Вацлавом. Пережиймо ще раз те, що переживав поет, пишучи їх майже сто років тому, проникнім у найглибші сховки його душі. Поводатором нашим у цій мандрівці буде сам Стефаник.

(Продовження в наступному числі)

60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ВІНДЗОР, ОНТАРІО

Дата 31-го жовтня 1993 року позначується історичним днем в житті СУК відділу ім. Лесі Українки, Віндзор, Онтаріо. В цей день врочисто відсвятковано 60-ліття існування. відділу. Хоч 60 років рахується від 1932-1992 року, але відзначення відбулось 1993 року.

Свято розпочалось в неділю Святою Літургією в Соборі Св. Володимира, яку відслужив настоятель прот. М. Скрумеда. Під час літургії отець і всі присутні молились за спокій душ покійних членок, а опісля відслужено молебень за здоров'я членок відділу з участю хору Собору під дириґентурою маєстра Євгена Цюри. Під час моління держала прапор Марія Старух, голова відділу, а поруч неї зі свічками стояли достойні гості: добродійка Ю. Лучак, добродійка О. Скрумеда, пані О. Сушко, пані Г. Щерблюк і членки заряду.

При вході до церкви Марія Михальчук уквітчала корсажем живих квітів достойних гостей: членку основательку і бувших голів. Отець Скрумеда теплим словом привітав відділ з його 60-тим Ювілеєм, гостей і всіх присутніх та попросив зійти до авдиторії культурного центру на Ювілейний Бенкет.

Авдиторія була відповідно прибрана. При вході вітав гостей святочний український настрій, що створювало дуже приємну атмосферу. Стрічав гостей прекрасно вдекорований коровай з відзнакою 60-ліття, котрий стояв на столику застеленому рушником з українською вишивкою. Поруч коровая гарні цвіти і написи „Вітаємо і Welcome". Приготовила його Стефанія Коростіль, бувша голова. На стінах висіли рушники вибитим українським вишиванням. По лівій стороні входу Тусівці продавали білєти, а по правій на столі лежала книга, де гості вписувались. Заст. голови, Леона Боднарчук і Мерілин Пинсано, вітаючи гостей вручали Ювілейну Пропам'ятну Книгу 60-ліття та проводили їх до столу. На залі круглі столи пишались білими обрусами, по середині вазоночок живих цвітів і відзнака 60-ліття, біля тарілки лежала програмка, серветка з смолоскипом та скляночка вина

Головний стіл був прикрашений українськими обрусами, котрі членкині-піонерки вишили. Посередині лежав святочний торт з написом „60-ліття Ювілей", що спекла і удекорувала Марія Михальчук. Поруч торта стояли свічки і квіти червоних маків. На стіні вище головного столу виднів великий смолоскип, окружений написом „60-літній Ювілей відділу ім. Лесі Українки 1932-1992". Поруч столу стояли прапори Український і Канадський. З правої сторони, на столику, стояли три традиційні колачі з свічкою. Позаду стояв прапор СУК відділу ім. Лесі Українки, на держаку дві чорні стяжки, на котрих виписано імена покійних членок. В залі викладено около 60 картин-знимок, показуючи діяльність відділу впродовж 60 років існування.

Відкриваючи Ювілейну програму, предсідниця, голова Ювілейного Комітету, Оля Друль щиро привітала отця Скрумеду, шановних добродійок, достойних гостей, делегатів і всіх присутніх та висловила сердечну радість із такого поважного числа на святкуванні. До участи святкування було запрошено відділи СУК та інші жіночі організації міста Віндзор. Програма переводилась у двох мовах, українською і англійською.

Спільно відспівано гімн „О, Канадо" при супроводі сумківки Маріяни Джірард. Слідував (тейп) гімн СУК. Молитву „Отче наш" проспівав Соборний хор. Після молитви засвічено свічку на колачах, так вшановано пам'ять покійних членок, імена котрих зачитала Марджі Джірард, хор тихесенько

співав „Вічная пам'ять", отець Скрумеда провів молитву за спокій душ спочилих. По благословенню страв всі піднесли тост за здоров'я королеви Єлисавети II, за здоров'я членок відділу і всіх присутніх. Смачний обід приготовили господині Наталка Мудрак і Катерина Мойсюк. При столах обслуговували сумківці.

Після обіду предсідниця представила гостей за головним столом: голова громади — п. В. Метулинський з дружиною Наталкою, п. Вієн Лесард МРР з дружиною Ненсі, пані Щерблюк, голова Східньої Управи СУК, пані О. Сушко, Крайова голова СУК, добр. Ю. Лучак, головна-доповідачка, отець М. і добр. О. Скрумеда, Марія Старух, голова відділу, панна Таня Скрумеда голова СУМК, Марджі Джірард фін. сек., Марія Михальчук рек. сек. і предсідниця Оля Друль. Предсідниця висловилась, що це велика шана вітати достойних гостей цього свята.

В продовженні програми слідував привіт голови відділу Марії Старух, котра з радістю вітала всіх присутніх, склала сердечну подяку своїм членкам відділу, всім попердднім головам і членкам управи за їх спільну корисну працю за 60 років, що довело до здійснення бажаних мрій. Низько складаємо поклін нашим основателькам відділу.

Далі, в програмі Марія Михальчук прочитала писемний привіт від добр. Марії Керніцької, де вона згадує радісні моменти з бл. п. архип. д-ром отцем Франком на протязі 13 років Богослуження у Соборі Св. Володимира. Потім Марія Михальчук представила гостю-доповідачку, директорку виховного відділу при Консисторії, добр. Ю. Лучак. У своїй доповіді добродійка говорила про ролю і знання української жінки в житті українського народу і в житті Канади, висловилась, що жіноцтво виконує важливу частину громадської праці. Наш смолоскип і хрестик вказує, що ми є членки СУК. Складаючи подяку доповідачці, М. Михальчук вручила їй подарунок від відділу.

Важливою точкою програми було вшанування членок і бувших голів відділу. Після свого привіту голова пані Орися Сушко ґратулювала і вручала грамоти, а голова відділу приколювала відзнаку відділу і вручала по одній червоній рожі. Нагороджені почесними грамотами: 60 років — членка-основателька Марія Трач і переходова членка СУК Олена Венґер; 55 років — членка Анна Приймак; 50 років — членка СУК Марія Вахна. Вшанування членок за 25 років членства переводила пані Галя Щерблюк разом з головою відділу Марією Старух. Нагороджені грамотою і відзнакою були: Стефанія Друль, Анна Ткачук, Анна Кравець, Маріяна Гриньків і добродійка Надія Метулинська.

Дальшою точкою програми було вшанування бувших голів відділу. Марія Михальчук прочитувала імена голів, а заст. голови Леона Боднарчук і Марджі Джірард приколювала їм спеціяльну відзнаку на спомин їхнього головування. Членки нагороджені: Євгенія Квасніцька, Ольга Торошенко, Галя Панчишак. Марія Старух, Стефанія Коростіль, Оля Друль, Аделя Мілько.

З нагоди цього ювілею управа виробила особливі пам'ятні таблиці з відповідним ґравіюваним написом для членок-основательок Марії Трач і Олени Венґер, як вияв вдячности за їхню щиру посвяту для відділу. Слідувала несподіванка: вшанування членки Олени Венґер в честь її 100 років уродин. Спільно відспівано „На многі літа", а голова вручила букет червоних рож.

Слідував привіт від посла Вейн Лесард. У своїм привіті він дав признаня відділові ім. Лесі Українки за збереження культурних цінностей свого народу та виховання дітей, гідних горожан Канади. В імені уряду провінції Онтаріо вручив таблицю з нагоди цього святкування.

Настоятель о. Скрумеда, склавши привіт від себе і добродійки, покликав голову громади і вони разом передали Митрополичу грамоту від Блаженнішого Митрополита Василія за самовіддану щиру працю для своєї УПЦ. В імені СУМК, голова Таня Скрумеда, вручила таблицю з ґравіюваним привітом.

В розваговій частині виступили з грою на бандурі Юрко і Надія Метулинські. Жіночий хор під дириґентурою маєстра Є. Цюри відспівав „Як славний наш Господь", „Не шкодую за літами" і „Карпати", акомпанювала на піані пані Галя Фенканин.

60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ.

Добр. Юстина Лучак, Орися Сушко, Галя Щерблюк, крає торт Марія Михальчук

ВШАНУВАННЯ ГОЛІВ

Зліва: Оля Друль, Стефанія Коростіль, Галя Панчишак, Марія Старух, Ольга Торошенко, Євгенія Квасніцька.

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК

Сидять зліва: Орися Сушко — голова, Олена Венґер, Анна Кравець, Марія Трач.
Стоять: Анна Ткачук, Стефанія Друль, Маріяна Гриньків, Марія Старух — голова відділу, Галя Щерблюк — голова Східньої Управи СУК, Марія Вахна.

В кінцевім слові предсідниця зложила щиру подяку отцеві Скрумеді, достойним гостям, всім, що прислали привіти, всім, що чимбудь причинились до святкової програми і видання Ювілейної Пропам'ятної книги, та всім присутнім, що разом з нами звеличали це свято.

Свято закінчено молитвою, відспівано український гімн. Відбулося краяння ювілейного торта. Гості брали кусочок торта потім ішли відвідати музей, де голова Ольга Торошенко і членки музею мило вітали їх, відповідали на їхні питання.

Ювілейний Комітет: Оля Друль — голова і випис історії, Марія Михальчук — рек. сек. і англомовний друк. Членки: Леона Боднарчук, Ольга Торошенка, Маруся Гнатюк. Помічники: Ліда Лист — коректор і друкар манускрипту, Галя Фенканин — декоратор Ґлен Джірард виробив всі написи, відзнаки 60-ліття та обкладинку Пропам'ятної книги Една Войцик і Орися Рійом — хореограф писання імен; Олександер Мойсюк — відео тейпінґ; отець Скрумеда і Іван Яців — вироблення відзнак та таблиць.

Оля Друль, кор. сек.

НАШОМУ ЖУРНАЛУ „ПРОМІНЬ"

Деякі відділи Союзу Українок Канади передплачують журнал лікарням і будинкам де проживають наші старші громадяни. Це допомагає їм тримати зв'язок з організацією, в якій вони працювали довгі роки Якщо в відділі є почесні членки, яким Централа висилала журнал безплатно, то Централа просить відділи перебрати цей обов'язок.

Наш журнал не тільки віддзеркалює нашу працю, він заохочує нас для дальшої праці. Тож допомагаймо йому стати кращим для нас і для нашої спільноти.

Єлисавета Білич
головний реф. „Променя"

LESIA UKRAINKA BRANCH, WINDSOR, ONTARIO 1993

R1: Vera Tkachuk, Leona Bodnarchuk, Dobr. Olga Skrumeda, Very Rev. Michael Skrumeda, Mary Staruch (President), Very Rev. Witaly Metulynsky, Dobr. Nadia Metulynsky, Maria Michalczuk, Margie Girard, Olly Drul.

R2: Mary Prokopchuk, Helen Palenchuk, Natalka Mudrak, Olha Toroshenko, Oriel Neilson, Anne Kostyniuk, Martha Petruk, Stefania Korostil, Anne Teleban, Anne Buksa, Natalia Swintak, Nellie Koroll, Olga Kuzyk, Stefania Zaboroniuk.

R3: Marilyn Pinsonneault, Mary Tracz, Mary Wachna, Violet Bodo, Kay Moysiuk, Anne Thachuk, Rose Prokopetz, Lydia List, Olga Zemlak, Edna Wojcik, Nina Kosyk, Helen Melnichuk.

R4: Elaine Maslak, Helen Fenkanyn, Draka Demay, Helen Wachna, Diane Leslie, Marion Hrynkiw, Mary Landago, Anne Chopiak, Olga Yaworsky.

R5: Serafina Marzotto, Stefania Drul, Helen Panchyshak, Mary Hnatiuk, Natalka Metulynsky, Domka Stratichuk, Evhenia Kwasnicki, Evhenia Kuzyk, Joan Salusny.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ВІНДЗОР, ОНТ.

Як щороку, так і в 1993 році почалася праця відділу. Відсвяткували успішно Різдво, Маланку та Йорданську вечерю з громадою, молоддю та малими дітьми.

Протягом січня брали участь в річних зборах Жіночої Льокальної Ради.

Вшанували академією нашу патронку Лесю Українку. Також разом з ТУС, СУМК, церковною громадою і дітьми недільної школи відсвяткували свято Тараса Шевченка.

Кождого року, протягом великого посту, культосвітня референтка Оля Друль з допомогою других членок дає лекції писання писанок. Також членки печуть паски і бабки на продаж, для хворих і немічних.

Членки відділу опікуються СУМК-івцями і танцювальною групою „Троянда". Наші танцюристи виступали на „Етнічний день" в державній школі.

Дуже величаво відбули наш 60-тий ювілей відділу, церква і заля були переповнені членами і гостями. Також в цьому самому році разом з громадою відбули ще одну велику подію, а то 30-тий ювілей нашої новопобудованої церкви, як також 75 ліття УПЦ в Канаді.

Відділ брав участь в панахиді „60-тий рік Голодомору" під патронатом КУК.

Відбули церковний пікнік, вшанували свято Книжки, також відділ їздив на прогульку до Америки. Влаштували базар разом з громадою.

Наш „пироговий проєкт" є успішний, дає нагоду дати пожертви на церкву, на недільну школу, на Чорнобиль, бюджет до централі і на добродійні цілі та народні підприємства чи організації.

Відділ висилає делеґаток на чолі з головою М. Старух на з'їзди, на симпозіуми чи ювілеї інших відділів.

Членки співають в хорі і ходять з колядою для церкви. Справляємо громадські обіди і постійно відбуваємо наші місячні збори і засідання заряду, коли є потреба.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

Річні збори відділу відбулися 9-го грудня 1993 р. в залі св. Володимира.

Голова М. Старух відкрила збори, молитву провів о. настоятель М. Скрумеда. Однохвилинною мовчанкою вшановано членок, що відійшли у вічність.

Предсідницею зборів була А. Букса, а секретаркою Сирафина Марзото. Секретарка М. Михальчук прочитала протокол з минулих зборів. Протокол прийнято.

Отець настоятель М. Скрумеда привітав і подякував від себе за щиру працю відділу. Також привітав і подякував голова громади за віддану працю і щедрі пожертви на церкву.

Голова відділу М. Старух подала свій звіт річної праці, подякувала управі і всім членкам за віддану працю, також закликала членок шанувати одна одну.

Заст. Л. Боднарчук побажала новому зарядові добрих успіхів і витривалости.

Рекордова секретарка М. Михальчук звітувала, що протягом року відбули 8 зборів, 2 засідань заряду і 6 засідань ювілейного комітету.

О. Друль подала обширний звіт кореспонденційної секретарки, також культосвітньої референтки і бібліотекарки.

Фінансовий звіт професійно виконаний подала касирка Марджі Джірард.

Дальше слідували звіти комітетів Льокальної Ради, СУМК, добродійного, товаристських взаємин, музейного, референток „Променя", КУК і багатокультурности.

Контрольна комісія привітала управу і вділила абсолюторію уступаючій управі.

Склад нововибраної управи:

Уступаюча голова	Аделя Мілько
Голова	Марія Старух
1ша заст. голови	Стефанія Коростіл
2га заст. голови	Маріянна Гриньків
Рекордова секр.	Марія Михальчук
Кореспонденційна секретарка і бібліотекарка	Оля Друль

Касирка Марджі Джірард

Референтки:

СУМК Сирафина Марзото

КУК Віра Ткачук і Сирафина Марзото

Культосвітні: О. Друль і добр. Н. Метулинська

Льокальна Рада і Комітет багатокультурности Анна Ткачук і Марта Петрук

Контрольна комісія Една Войцік, Анна Ткачук і Галина Мельничук

Комітети:

Кіоск Галя Фенканин і Діяна Леслі.

Добродійний: Анна Букса, Галя Панчишак і Маріянна Гриньків.

Соціяльний: Соня Давибіда, Ілейн Масляк, Віра Ткачук і Дарка Димай.

Музейний: О. Торошенко, Лідія Лист, Стефанія Коростіл, Марія Гнатюк, Марія Прокопчук, Една Войцік, і Ст. Заборонюк.

Телефонічний: Соня Давибіда, Марія Вахна, Софія Ривак і Галя Паленчук.

На кінець голова М. Старух подякувала за переобрання і довір'я, привітала нову управу і побажала всім здоров'я і злагоди в праці. Молитвою закінчено збори, після чого смакували кавою і солодким.

Марія Старух — *Голова*

Марія Михальчук — *Секретарка*

СВЯТО НА ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ, ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ, ГРИМСБІ, ОНТАРІО

У неділю 6-го березня, 1994 р., заходом відділу відбулася святочна академія на пошану поетеси Лесі Українки і жінок-героїнь, доньок українського народу, які боролися за волю і незалежність України. Панахиду по службі Божій відправив о. прот. П. Шадурський. Членки відділу тримали свічки, сумно був похилений прапор відділу на „вічную пам'ять", який тримала голова відділу — пані Стефанія Шпитковська. На запрошення членок відділу усі присутні парафіяни і гості зайшли до парафіяльної авдиторії, де на всіх чекала перекуска, кава і солодке. Отець П. Шадурський поблагословив страви.

Другу частину свята відкрила голова відділу Ст. Шпитковська змістовним словом. Реферат за невмирущої слави поетесу Лесю Українку і за жінок-героїнь, що їх відзначає КУК в лютому місяці, прочитала Марія Нечай. В рефераті були згадані славної пам'яти імена: Олени Теліги, Ольги Басараб, Віри Бабенко, Людмили Старицької-Черняхівської, Алли Горської і всіх, що лише Господу Богу відомо, де вони загинули мученицькою смертю чи то в концтаборах Сибіру чи по тюрмах. Український нарід в місяці лютім, ще за козацьких часів переживав сумні події, коли Україна втратила велике число славних воїнів.

З глибоким відчуттям виконала деклямацію пані Валентина Яворська „Сестрам Українкам", яку написала Н. Давидовська.

Біографію за Ольгу Хорунжинську-Франко, жінку великого каменяра-поета Івана Франка, прочитала пані Павліна Бойчук.

Мало нам відомо за жінок, чоловіки яких є поетами, героями, або державними мужами. Переважно такі жінки стоять в тіні своїх чоловіків, але безумовно вони виконують важливі обов'язки які є пов'язані з успіхами, славою і заслугами їхніх чоловіків.

Кінцеве слово подяки сказала пані Марія Бурак.

В приємній і дружній атмосфері відбулося це свято, яке влаштував відділ чисельно малий, але активний і завзятий в різних ділянках церковно-громадського життя. В ці дні коли ми вшановуємо пам'ять Лесі Українки і жінок героїнь, низько схилімо голови і будьмо достойними їхньої посвяти і самопожертви.

Марія Нечай, референтка Культ. освітнього Комітету

ENGLISH SECTION

THE "FAMOUS FIVE"

Editor's Note:

A few months ago we published several articles about the National Council of Women of Canada, which celebrated its 100th Anniversary in 1993. The information for these articles was based on materials researched and provided by Lillian Gregory of Edmonton.

In further recognition of the important contributions of Canadian women to the fabric and framework of our society, five special women have been singled out and dubbed "The Famous Five" — Emily Murphy, Henrietta Edwards, Nellie McClung, Louise McKinney, and Irene Parlby.

In this — the International Year of the Family, it is particularly important to reflect upon the accomplishments of the "Famous Five".

A short write-up about each is published below:

Nellie McClung

NELLIE McCLUNG (Nee Letitia Mooney)

Nellie McClung was born on October 20, 1873 near Whatsworth, Ontario. She was a school teacher by profession. Through her mother-in-law she joined The Women's Christian Temperance Union, a gathering place for the intelligentsia after four on Saturday afternoons. Her first novel, "Sowing Seeds in Danny", sold over 100,000 copies and was in its 17th edition when she passed away.

Advocating women's rights and temperance, she was one of the few women speakers who could fill Massey Hall in Toronto. She fought for women's right to vote, while she lived in Manitoba, with great success. When she transferred to Edmonton in 1914 she continued with this crusade, and in 1916 women's right to vote in Alberta was also achieved — second to Manitoba.

Nellie served with the Alberta Legislature from 1921-1926. She championed Mothers' Allowances, Public Health Nursing Services, Free Medical and Dental Services for school children and new laws concerning women's property rights. From 1936-1942 she was on the Board of Governors of the CBC. In 1938 she was appointed delegate to the League of Nations in Geneva. Nellie McClung died in Victoria, B.C. in 1951. Her many achievements were re-discovered and championed by feminists in 1960.

EMILY FERGUSON MURPHY

Captain of the "Famous Five", Emily was born in Cookstown, Ontario on March 14, 1868. She was vivacious and was affectionately known as "Sunshine". She married a Divinity Student and, after years of church work, moved to Edmonton in 1907. Emily's book "Janey Canuck in the West", was published in 1910

Continued on page 16

Irene Parlby

Henrietta Edwards

IRENE PARLBY

Mary Irene Marryat Parlby was born on January 9, 1868. Her ancestors came over to England with William the Conquerer in 1066. She visited in Canada in 1897, when she met and married Rev. Walter Parlby. As President of the United Farm Women of Alberta, she assisted with the first Municipal Hospital's Act, passed in 1919; she also drew up plans for the system of public health nurses and travelling clinics. She was Vice-President of a newly-formed committee of the various LCWs to discuss existing provincial laws. She served in the Provincial Legislature for 14 years. Mary was the second woman in the British Empire to hold a Cabinet Seat. She also served on Board of Governors of the University of Alberta. Irene Parlby passed away in 1965 at the age of 97.

HENRIETTA LOUISE (MUIR) EDWARDS

Henrietta Edwards was born in Montreal on December 18, 1849. She was a women's activist and reformer. She helped Lady Aberdeen found the National Council of Women of Canada in 1893 and helped the National Council of Women found the Victorian Order of Nurses in 1897. She was Provincial President and later National Chairman of Laws for 35 years. In 1917 she published the first edition of the Legal Status of Women of Alberta. Henrietta Edwards died in 1931.

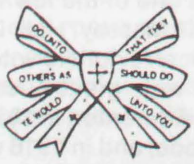

Emily Murphy

Louise McKinney

—many more books and magazines followed. She was a Magistrate for 15 years. She pushed for the Dower Act, which was passed in 1917, giving the wife the right to 1/3 share in the husband's property.

Emily Murphy served as first Vice-President of the Federated Women's Institutes of Canada, Vice-President of the National Council of Women of Canada, President of the Canadian Women's Press Club, Director of the Canadian Council of Child Welfare, Vice-President of the Canadian Association of Child Protection, First President of the Women's Canadian Club of Edmonton, Vice-President of the Social Service Council of Canada; and organized a campaign to prevent the importation of narcotics. She was decorated by King George V, to become a Lady of Grace of the Order of St. John of Jerusalem. Emily Murphy died in 1933.

LOUISE CRUMMY McKINNEY

Louise McKinney was born in Frankville, Ontario on September 22, 1868. She taught school for four years and left to organize the Women's Christian Temperance Union. She organized the first branch in Claresholm, where she and her husband moved to homestead in 1903. She was the Alberta President in 1908 and served in the traditional and provincial fields for 23 years, as well as on the Dominion body for 22 years during this period. In 1917 she was elected to the Alberta Legislature for a four-year term. Louise was one of the first two women to be elected to a legislature in the British Empire and sat in Chambers, where she supported legislation urging social welfare and public health for immigrants, widows and deserted women. Louise McKinney died in 1931.

THE ATTITUDE OF THE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH TOWARD WOMEN

by Dr. Vivian Olender

This is a continuation of the article which began in the May issue of Promin. Part 1 dealt with the Historical Background of the Ukrainian Orthodox Church. Part 2, reprinted below, discusses Female Saints, the State of Marriage and Monasticism.

Female Saints

All forms of lay services, in theory, are open to women. Female saints, both married and unmarried, are equal in dignity to male saints and are worthy of the same veneration. Of the female saints canonized by the Eastern Slavic Churches, most were married. **St. Paraskeva Piatnitsa** is the most popular of the female saints inherited from the Greeks. Many churches in Ukraine were named in her honour. She was venerated by women as the patron of "women's work" and by men as the patron of trade and commerce. **St. Barbara, St. Catherine** and **St. Anastasia** were also popular. There were also many churches in Ukraine named after **St. Sophia,** the personification of Divine Wisdom.

In the Office of Oblation, or Proskomidiya, in preparation for the celebration of the Divine Liturgy, the Eastern Slavic Churches added female saints to the commemoration of the saints. When preparing the fourth particle of the holy bread the Slavic texts add to the list of male martyrs commemorated: "Thekla, Barbara, Kyriaka, Euphemia, Paraskevia, Katherina; and all other holy martyred women."

In addition to the devout and God-bearing fathers commemorated, the Slavic texts for the fifth particle have "our devout mothers in God, Pelegia, Theodosia, Anastasia, Eupraxia, Fevronia, Theodulia, Euphrosinia, Mary of Egypt: and all our holy and devout mothers." This addition of the names of the female saints who actively served Christ and His Church is an important break with Greek tradition and helped to reinforce the role of women in the Ukrainian Orthodox Church.

"Annunciation", by Jacques Hnizdovsky (1982)

Ukraine also inherited, from the Greek Orthodox Church, rules of "ritual uncleaness" and ritual purification for both women and men based on laws from the Old Testament. However, over the passage of time, the rules for men fell into disuse while those for women remained.

It is interesting to note that men, who made the rules and enforced them, allowed this to happen. These rules, if misunderstood, can be interpreted as degrading to women.

The liturgical rite of the churching of women forty days after the birth of a child has remained in practice to this day as a reminder that the Theotokos also participated in this ceremony.

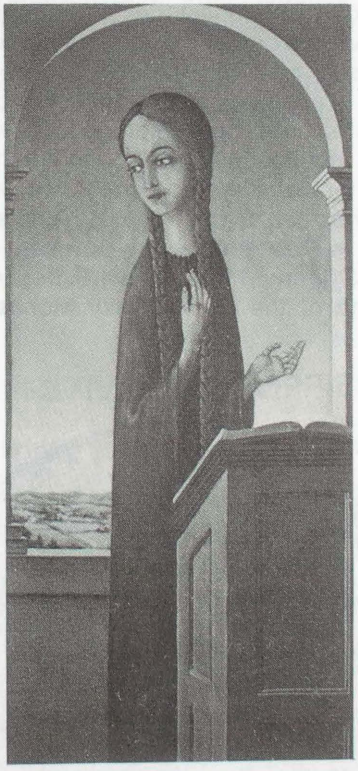

However, the ceremony does not imply that the birth is a sin in itself or that a child is the result of a sinful act.

During menstruation women were also barred from communion, from kissing the cross or icons, and even from the church building itself.

During the service of the churching of babies, a male child is taken into the sanctuary by the priest while a baby girl is only taken in front of the Royal Doors. Women in Ukraine were not permitted to enter the sanctuary behind the iconostasis, while men were allowed access.

In the early church, canons were passes forbidding both males and females, as lay persons, from entering the sanctuary. As time passed, the rules concerning laymen were increasingly ignored. In strict liturgical practice only those blessed to be in the sanctuary (such as clergy, acolytes or servers) were permitted access, in order to prevent needless disturbances and to preserve order during the celebration of the liturgy. Thus, in the early days of the church, ordained deaconesses were, of course, admitted to the sanctuary.

The State of Marriage

The Orthodox Church holds both marriage and monasticism to be honoured states. The purpose of marriage is to continue the creative work of God, have children, and to promote holiness. In the Slavic tradition, marriage plays a dramatic role as a union that helps two people to work out their own salvation.

"Man and wife, become one flesh, entrust to one another responsibility for each other's salvation. They become each other's spiritual guide (starets), loving not only the earthly but also the divine image of their companion... In a true marriage the couple is called to seek perfection. But they can never achieve this if they do not call Christ the Saviour into their marriage, if they do not see their path in the light of the Gospel. In this way, Christian marriage becomes a sacrament — a personal encounter with Christ, the Church in miniature (malaya tserkva) and the image of the Holy Trinity."

Thus, marriage is not a contract between two individuals but a sacred creative act involving woman, man and God. The priest, as the minister of the sacrament, confers the Church's blessing symbolized by the wedding crowns. Unfortunately for Ukrainians, the Trebnyk of Metropolitan Petro Mohyla (1646) distorted the beautiful imagery of the marriage service and

Continued on page 20

destroyed its inner harmony by the addition of vows similar to those used in the Roman Catholic Church. In the woman's vow is a promise to obey her husband. When the Ukrainian Church came under the jurisdiction of Moscow the vows were deleted from the service. For the Orthodox, the sacrament of marriage offers a gift of grace to which one may inadequately respond. Thus, a marriage can fail and divorce is permitted.

Since the Orthodox Church has never taught that marriage and sex is only for the sake of children, birth control is permitted. No canon law has ever been issued by the Orthodox Church against the use of birth control. Diverse primitive methods of birth control were practised during the pagan era and known in the early years of Christianity. Withdrawl, mentioned even in the Bible (genesis 38, 8-19), was the most common method of birth control used for centuries, especially in peasant societies. From the days of early church to the present, the Orthodox Church has been consistant in condemning the practice of abortion, except to save the life of the mother.

Monasticism

While deaconesses existed in the Orthodox Church, there have never been female priests. The Orthodox Church has continued the early church practice of ordaining married priests, and unlike the Roman Catholic Church, has never placed celibacy above marriage.

The Eastern Slavic Church, at the Synod of Volodymyr in 1274, forbade the ordination of celibate priests.

In the Ukrainian tradition, married priests served in parishes and hieromonks (monks who are priests) served in monasteries. The wife of a priest is called *"Matushka"* in Eastern Ukraine and *"Panimatka"* in Western Ukraine. Both titles mean "little mother". Just as a priest is addressed as "Father" and is considered to be a father to his spiritual children in the parish, the family of God, so the wife of a priest also has her role and is a source of spiritual and practical advice.

Monasticism is also accorded its due honour in the Ukrainian Orthodox tradition. Both female and male monastics devote themselves to the work of prayer. This is truly a difficult task — to spend hours in prayer for people who cannot pray because of physical or mental illness, or will not pray because of hardness of heart and anger against God, or even disbelief in God.

All Ukrainian monasteries are cenobitic; the sisters live in a community together and share all things in common under a **hegumena.** In Ukraine, in addition to monastics who came in their youth, there was a tradition for a husband and wife to agree to separate and enter monasteries after their children were grown, and thus devote the rest of their lives to prayer. One example is Metropolitan Iov Boretsky of Kyiv (1620-1631) and his wife, who became the hegumena of the Bohoslovsky Monastery in Kyiv.

Convent in Mukachiw
(Transcarpathian region of Ukraine)

Scholars know little about the women's monasteries before the 16th century. The 16th and 17th centuries were the golden age of women's monasticism. During the kozak era women's monasteries became centres of learning and culture. Paul of Aleppo visited the Monastery of the Ascension in Kyiv in the 17th century and praised the high educational level of the sisters:

"...their singing and chanting was with a sweet voice and tune, which touched the heart and drew tears from the eyes... In reading and writing they were all well instructed, acquainted with the sciences and belles lettres... One of them read the Epistle very clearly and distinctly...".

While the contribution of Ukrainian monks to the educational and cultural life of Muscovy has been well researched, the contribution of female monastics is rarely mentioned. Paul of Aleppo wrote that a new monastery of St. Saba was built outside Moscow for 300 "Kozak" sisters who impressed all visitors with their chanting. The Russian sisters of the Novodivichy Monastery in Moscow were removed to make room for Ukrainian and Byelorussian sisters who introduced "...most delicious Lent dishes of fried and stewed, etc., and various kinds of beverage unknown to the Muscovites".

Editor's Note: — This article will be continued in the next issue of Promin.

CULTURAL SCENE

"A FESTIVAL OF POPPIES"

On Friday, April 15, 1994 a delightful breath of spring blew into Winnipeg — albeit for a very short time, as the community was treated to the unveiling of "A Festival of Poppies" art exhibit by Larisa Sembaliuk Cheladyn.

The one-day exhibit and sale of 40 original watercolours — all centering on the poppy, in various seasons and settings, was well-attended by an appreciative audience.

The "Festival of Poppies" exhibit was officially opened at 12:30 p.m. by Oseredok Gallery Curator Oksana Balas, who introduced the artist and described some of her background and accomplishments. Ms. Balas noted that, although still a young woman, Larisa Sembaliuk Cheladyn is already an accomplished multimedia artist, whose works are found in homes and corporate collections throughout North America and Europe.

Larisa currently lives in Edmonton, and completed her schooling there. She graduated from the University of Alberta with a Bachelor of Fine Arts degree in 1981. She has become well-known in the art community as a talented watercolourist, illustrator and printmaker.

Larisa Sembaliuk Cheladyn

Larisa is probably best-known in the Ukrainian community as the popular illustrator for Kazka Productions Ltd., as creator of the characters for *"The Mosquito's Wedding", "Spring Serenade", "The Enchanted Christmas Tree"* and *"Snow Folks"*.

All four books have become Canadian best-sellers and are used extensively in the Ukrainian bilingual program across Canada.

Continued on page 22

"Wild Flowers" — from the "Festival of Poppies" Exhibit of Watercolours, by Larisa Sembaliuk Cheladyn.

She is a former member of S.U.M.K. and once served as the president of Alberta — B.C. S.U.M.K. She also taught *"Rozpys"* at the "Selo" summer Ukrainian cultural immersion camps. There, her creativity and love for art was encouraged and supported.

With the same passionate energy that highlighted her past successes, Larisa has created *"A Festival of Poppies"*. The stunning display of vivid watercolours depicts the wild and carefree nature of the beloved poppy, and brings forth many of the cultural motifs of her Ukrainian heritage.

Larisa supports various cultural and educational programs through the sale of her watercolours. During the Winnipeg exhibit, a silent auction of one of her paintings was held at the close of her show, with all the proceeds donated to the Ukrainian Cultural and Educational Centre — Oseredok Building Fund.

This memorable exhibit officially kicked off Larisa's world tour of her works, which will be shown in Caracas, Buenos Aires, and Zurich.

IN MEMORIAM

PANCHYSHYN FAMILY

An In Memoriam donation of $41.00 has been sent to the Promin Press Fund to honour the memory of the departed Panchyshyn family members:

In memory of their dearly departed mother **Annie Panchyshyn,** who passed away on October 8, 1993; their father **John Panchyshyn,** who passed away on June 22, 1964; their brother **Andrew Panchyshyn,** who passed away on November 6, 1985; their sister **Jean Filipczyk,** who passed away on May 21, 1988; and husband and brother-in-law **Nick Sturby,** who passed away on August 8, 1988.

Vichnaya Pamyat!

— sent by Beatrice, Frank, Eric, Adam and Joe Panchyshyn, Nettie Sturby, and their families.

THE FIBRE REVOLUTION

In the world of "diets" with which many of us are obsessed these days, we can probably refer to these times as the "fibre revolution". Much energy and attention is focused on the mainly indigestible portions of the food we eat — the bran of grains, the pulp of fruit, the crunch cell walls of vegetables and the squishiness of beans. In other words, the fibre. When these are removed, we begin moving into a world of "refined foods".

Why the fuss now? Research is giving us evidence that fibre protects us against a number of chronic illnesses that plague us today. These include: diverticutis, fissures, haemorrhoids, some types of cancer, high cholesterol, and constipation.

Let us look further into the common problem of constipation. In itself, and in the absence of other symptoms, doctors say that this is usually not a serious problem. Nevertheless, it is associated with a number of diseases and is one of the most common complaints of the digestive system. It is uncomfortable, worrisome, and unhappily a common problem among the elderly population. They are particularly at risk because of age-related changes within the body, such as weakening of the intestinal muscles. Decreased physical activity is also related to a slowing down of intestinal muscles to move food along.

Some medications can also cause this problem by slowing down the movement of the intestinal tract. These troublemakers may include some antacids, diet pills, pain killers, or cough preparations made with codeine, some sedatives, and others.

Ironically, however, possibly the most troublesome drugs of all are the ones marketed to alleviate constipation — laxatives. The chronic use of some laxatives can result in chronic constipation. The reason for this is not clear but people that are laxative dependent are unable to induce a normal response to colon distention. They may take progressively higher doses to correct the condition, thus inducing a vicious cycle. For this reason, a high-fibre diet is recommended to help stimulate the digestive system and maintain regularity.

Of all foods, the humble prune is one of nature's finest natural laxatives to help regularity. Figs are another natural source. If you have the problem of constipation, try half a cup of figs or prunes along with a glass of juice.

Just as importantly, you should drink at *least* one quart of liquid every day. This does not mean you can relax at a local pub for a pint to fill your quota. Organizing daily tea parties is also not a good solution, for according to some doctors, excessive tea drinking can also cause constipation. Alcohol and tea, along with coffee, should not be figured into your total fluid intake.

For the rest of us, according to "grandmother's remedies", a tonic made of boiled water, lemon juice and two teaspoons of honey, stirred and sipped slowly, and taken first thing in the morning will help stimulate a digestive system that is in need of regulation.

However, if your condition becomes severe or you become suddenly constipated and the condition does not clear up within a week, you should by all means make an appointment with your physician. Likewise, any sudden changes in bowel habits, or the sudden onset of pain, or a feeling of fullness even after a movement should be interpreted as a sign that medical attention is in order to rule out that nothing is seriously wrong.

— submitted by Ollia Waverick

NEWS FROM THE NATIONAL OFFICE

CHANGE OF LOCATION FOR PLENARY CONFERENCE
July 15-17, 1994

In order to accommodate the National Self-Reliance League Conference, which is to be held immediately following our U.W.A.C. Plenary Conference, we have changed our Conference location **from Minaki Lodge, Ontario to Winnipeg, Manitoba.**

The conference sessions will now be held at the *Days Inn, Winnipeg* (formerly the Marlborough Hotel) in Winnipeg.

Accommodations will be at the Days Inn Winnipeg (Marlborough Hotel) and at the Delta Hotel, which is directly across the street from the Marlborough. These hotels work co-operatively with respect to housing conference participants.

A revised registration form is available from the National Office and is being mailed to all branches. As indicated on the registration form, please book your accommodations directly with the Days Inn Winnipeg (Marlborough Hotel), who in turn will advise the Delta Hotel of the need for overflow rooms.

We are hopeful that anyone who has already made flight arrangements will not be inconvenienced, since flight arrangements were to be made to Winnipeg first before busing to Minaki.

We are now moving from a total accommodation plan (meals, etc.), to a plan where participants book their own accommodations, while forwarding the registration requirements to the national U.W.A.C. office. The registration fee of **$175.00** includes supper on Friday, July 15th, lunch and banquet on Saturday, July 16th.

Adjustments will be made for those who have already forwarded their registrations and payments.

We are sorry for any inconvenience this change may cause. However, we strongly feel that in the spirit of co-operation with our partner organizations this change of location was necessary.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, National Office
851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4 Telephone (905) 312-4742 Fax (905) 524-5362

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

З М І Н А

ВІДНОСНО ПЛЕНАРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „РІК РОДИНИ"

15 — 17-го липня, 1994 р.

Союз Українців Самостійників скликає конференцію у Вінніпеґу зараз після конференції Союзу, яка відбудеться від 15-го до 17-го липня ц.р.. Щоб уможливити успіх та координувати нашу загальну працю, рішено змінити місце конференції Союзу. Конференція відбудеться в м. Вінніпеґ, Манітоба.

Отож конференція Союзу відбудеться в Days Inn Winnipeg (Marlborough Hotel) і в Delta Hotel — через дорогу від Дейз Інн. Ці готелі співпрацюють для того, щоб забезпечити приміщення для учасників конференції.

Ви отримаєте (або вже отримали) новий реєстраційний листок. просимо замовляти своє приміщення прямо з Days Inn Winnipeg (Marlborough Hotel).

Реєстрація в сумі $175.00 включатиме вечерю в п'ятницю та обід і бенкет в суботу. Просимо свою заяву разом з вищезгаданою сумою вислати до канцелярії Союзу до 15-го червня ц.р.

Надіємось що членки, що вже зробили замовлення на літак зможуть дальше скористати з їхнього зарядження до Вінніпеґу.

Ми візьмемо під увагу реєстрації, які ми до цього часу одержали і відповідно їх зарахуємо.

Надіємося, що зміна, яку ми постановили зробити, вплине позитивно на успіх конференції і рівночасно виявить Союзним організаціям повну співпрацю для загального добра і розвитку нашої організації.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, National Office
851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4 TEL.: (905) 312-4742 FAX: (905) 524-5362

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ТУ ГИЛС, АЛЬБЕРТА

Справа наліво: пані Марія Олійник — голова, пані Параска Стоцькі, пані Марія Солоджук, пані Марія Чернівчан

В неділю 27 червня 1993 р. в церковній залі відділ ім. Лесі Українки вшанував заслужених членкинь. Голова пані Марійка Олійник пришпилила шановним членкам корсажі. Свято почалося молебнем за здоров'я членкинь, котре відслужив отець Микола Савченко.

Голова пані Олійник провадила програмою. Вона попросила о. Савченка промовити молитву перед святочним обідом. По обіді голова щиро вітала заслужених членок, як також всіх присутніх. Потім відбулося нагородження — вручення 50-літніх грамот від Союзу Українок Канади і пам'ятний дарунок від відділу ім. Лесі Українки.

Пані Марія Чернівчан вступила до відділу в Ту Гилс з відділу Олени Пчілки в Беліс, Альберта. Вона була головою відділу в Ту Гилс шість з половиною років.

Пані Параска Стоцькі переселилась до відділу ім. Лесі Українки з Моркам, Альберта, відділ ім. Олени Пчілки.

Пані Марія Солоджук також була членкою в Моркам і переселилась до відділу в Ту Гилс.

Голова пані Марійка Олійник щиро дякувала шановним членкам за їх жертвенність і довголітню працю при Союзі Українок Канади, поздоровила їх і дякувала їм за співпрацю на користь відділу ім. Лесі Українки в Ту Гилс.

Нехай Милосердний Господь поблагословить Вас ще на Многі Літа.

Павліна Мулька
референтка „Променя"

ПОЗДОРОВЛЕННЯ ПАНІ ОЛІ ГАВРИШ

Щиро поздоровляю Вас, Мамо, з нагоди Вашого 78-річчя від дня народження. Бажаю Вам доброго здоров'я на Многі Літа.

На журнал „Промінь" з нагоди цього свята дарую $50.00.

Ваша доня Надя Мекдоналд
з родиною
Келґарі, Альберта

ЗВЕРНЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОЛИШНІХ УЧЕНИЦЬ ҐІМНАЗІЇ „РІДНА ШКОЛА" ІМ. І. ТА І. КОКОРУДЗІВ

Ми, бувші учениці ґімназії „Рідна Школа" ім. І. та І. Кокорудзів у Львові, що живемо в діяспорі, приєдналися до товаришок-рідношкільниць у Львові, з метою допомогти їм „відвоювати" нашу Альма Матер, яку окупанти перевели на російськомовну десятирічку.

„В гурті наша сила" — тож маючи у нашому гурті декілька десяток був. учениць нашої ґімназії, розшукуємо наших „загублених" товаришок, щоби спільними силами рятувати нашу дорогу школу та перевести її на українську ґімназію.

Д-р Теодозія Савицька
голова комітету

82 Mary Lane, Riverside, CT 06878, USA

ПОЗДОРОВЛЕННЯ ПАНІ ГАЛИНІ КОЗИР

Бажаємо Вам, пані Галино, доброго здоров'я і щасливих радісних днів життя.

На многі літа з нагоди 90 років з дня народження!

Дві Ваші добрі знайомі
Едмонтон, Альберта

ВІДЗНАЧЕННЯ 90-ЛІТТЯ АННИ БОЙКО
ТОРОНТО, ОНТ.

Моя тета (хресна мати) проживає в українському пансіоні ім. Івана Франка в Торонто. Дім Івана Франка зберігає свою українську мову, свої традиції і звичаї, котрі тета шанувала і відзначувала у своїй хаті.

14-го грудня мешканці пансіону, рідні, друзі і обслуговуючий персонал урочисто відзначили 90-ліття моєї тети Анни Бойко.

По врученні квітів і слова Отця Сулими слідували святкові поздоровлення від дирекції, мешканців і родини місцевої і з Тандер Бей, поздоровлення від прем'єр міністра Канади, від прем'єра Онтаріо, мера міста. Дехто з друзів читав вірші і віншування.

Під музику і спів був внесений торт з запаленими свічками. Виступав хор, соліст, солістка, акордеоніст. Присутні співали „Многая Літа". Відчувалась згуртованість, єдність і близькість однієї великої родини. Син Богдан подякував всім учасникам і гостям за влаштування свята, пам'ятного дня його мамі. Племінниця Оля Струтинська висловила щиру подяку директору, пані д-р Є. Пастернак, адміністрації, отцю Сулимі і всім організаторам цього урочистого свята.

Моя тета, хресна мати, понад все бажає спокою, гармонійного життя на Україні, де її брат Дмитро проживає з своєю родиною. Многая Літа, тето!

Племінниця (похресниця)
Оля (Когут) - Струтинська

Від себе і від мужа Миколи даруємо $50.00 на „Промінь".

ВШАНУВАННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА І ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ДАВФИН, МАНІТОБА

Громада при церкві Св. Юрія в Давфин, Манітоба, 13 березня 1994 р. величаво відзначила славних поетів Тараса Шевченка і Лесю Українку.

Свято відкрилось величавим концертом в українській православній авдиторії.

Церковний хор проспівав „Заповіт" Т. Шевченка. Про сам твір і його значення дала пояснення Йосифа Ситник, а Марія Михалецька розповіла про обставини в яких жив і творив Тарас Шевченко. Після виступів хор проспівав „Садок вишневий" на слова Т. Шевченка і пісню „Два кольори". В пісні „Два кольори" співали В. Ганчарик — бас і П. Підлипний — тенор. Студенти недільної школи Олана Тодорук і Рашел Сидор прочитали реферат про життя і творчість поета. По рефераті студенти недільної школи проспівали пісню.

Почесна членка пані Анастасія Дроздович з глибоким чуттям продеклямувала поему Т. Шевченка „Тополя", за що слухачі нагородили її щедрими оплесками. Добрий реферат про життя І. Шевченка виголосив Іван Савчук.

Друга частина свята була присвячена життю і творчості Лесі Українки.

Програмою керувала голова відділу пані Михайлина Підлипна.

Вступне слово сказала пані Розалія Грицай, після чого жіночий хор проспівав три пісні: „Тихо над річкою", „Сховалось сонце за горою" і „Ой, зацвіли фіялочки".

Ірина Талпаш і Марія Гузик виступали з деклямаціями.

Пані Галина Гендерсон в своєму рефераті розповіла про життя Лесі Українки, насичене працею і стражданнями, чим зворушила себе і присутніх до сліз.

Концертову частину закінчили діти недільної школи співанням „Українська хата".

Парох о. Тарас Маковський подякував виконавцям програми і всім присутнім за участь у святі.

Проспівали „Ще не вмерла Україна" після чого частувались кавою і солодким.

Марія Пресунька
референтка „Променя"

РІЧНИЙ ЗВІТ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ЄЛЛОВ КРІК, САСК.

Річні збори відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки відбулися 4-го листопада, 1993, в присутності 11 членок.

Голова відкрила збори молитвою, хвилиною мовчанки вшанували пам'ять покійної членки Анни Кіндрачук. Секретарка прочитала протокол з минулих річних зборів. Слідували звіти фінансові, референток та контрольної комісії. Голова М. Войціховська подякувала всім за співпрацю та бажала, щоб членки надалі мали силу сповняти обов'язки для добра нашої церкви і народу. **Праця за рік 1993.**

Підчас Різдвяних свят членки М. Войціховська, Анна і Дарлін Кіндрачук допомогли церковній громаді із колядами, за що їм належиться щира подяка.

Січня 14-го приготовили Спільну Кутю, а 2-го травня виддали обід в день Проводів.

Травень 12-го 1993 був сумний день для нашого відділу, коли ми з великою шаною прощали з прапором покійну членку Анну Кіндрачук. Мали похоронний і в сороковий день поминальний обід.

Липня 12-го мали обід на Храмове свято. По обіді мали програму „День Членства". Пані М. Воронюк і Анастасія Спілей були наші гості-промовці. Вручено 25 літні грамоти Сузі Ґриба і Анні Костик. На жаль, покійна Анна Кіндрачук не дочекала, щоб її особисто доручили грамоту, тож була вручення мужеві Василеві Кіндрачукові.

Відділ щороку доставляє харчі для Зеле-

ного Гаю в Вакав, Саск. і на обжинки, котрі відбулись в Cudworth, Sask. В жовтні, після Літургії, відсвяткували День Подяки, членки знов приготовили обід. Всі обіди відбуваються в нашім Народнім Домі.

4-го листопада по річних зборах мали перекуску і прощальну програму для довголітної членки Ольги Борец, котра перебралася на сталий побут до міста Саскатуну.

Відділ виповнив свій бюджет, подарував гроші на Музей і на різні добродійні організації.

Прихід за рік 1993 був 1,883.00 дол.

Склад заряду на рік 1994.

Голова — *Маруся Войціховська*
Секретарка — *Ольга Мадриґа*
Заступниця голови — *Анна Костик*
Касирка — Сузі Ґриба
Архивістка — *Анна Костик*
Церковні Сестриці — *Сузі Ґриба, М. Войціхівська, С. Никифорук*
Церковні господинні — *М. Войціхівська, С. Семенюк*
Контрольна Комісія — *Анна Костик, М. Войціхівська, О. Мадриґа.*

Тому, що мало членок і всі старшого віку, рішили не мати референток, бо наша праця буде обмеженою.

Маруся Войціхівська — голова
Ольга Борса — секретарка.

„ЧЛЕНСЬКИЙ ЧАЙ" І ВШАНУВАННЯ ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК

ВІДДІЛ ІМ. МАРІЇ МАРКОВИЧ, КАНОРА, САСКАЧЕВАН

У неділю 31-го жовтня 1993 відбулося наше Членське Свято у гарно прибраній залі. Зійшлися 54 членки і гості.

Програма почалася співом „Отче наш", гімном Союзу Українок і вічною пам'яттю за спочилих членок: Анни Роляк, Марії Пури і Домки Ленько.

Голова Ґеня Ортинська привітала присутніх і розповіла про активну працю Союзу на культурно-освітнім полі і в задержанні української ідентичності, також прочитала важні точки з статуту.

Відзнаки були вручені членкам, котрі були приналежні почерез 15-20-30 і 40 років до Союзу Українок Канади. За 15 років — Анна Рудачук, за 20 років — Анна Ганевич, Марія Келер і Марія Томчишин, за 30 років — Айнез Дверничук, Ольга Ґулуцан і Олеся Ростоцька, за 40 років — Розалія Крайник.

Три членки були винагороджені грамотами і відзнаками за їх приналежність до відділу протягом 25 і 50 літ. Біатрис Охітва — за 25 літ, а Павля Данильчук і Марія Лодґа — за 50 років.

На програмі була концертова точка — співала сольо Джиліян Лисан, акомпанювала на п'яні її сестричка Ангеля, обі дочки нашої членки Ненсі Лисан.

Також прийняли одну нову членку — Анну Семищук.

Кінцеве слово і молитву провів отець д-р Григорій Удод.

Аделя Завісляк висвітлила цікавий відео фільм про Україну, її людей і її землю.

По цьому була подана смачна перекуска.

Засилаємо $112.50 на пресовий фонд „Променя" — це збірка з чаю.

Членський Комітет —
Ольга Завісляк, Анна Стусек,
Олена Козоріз і Ольга Ойстрик

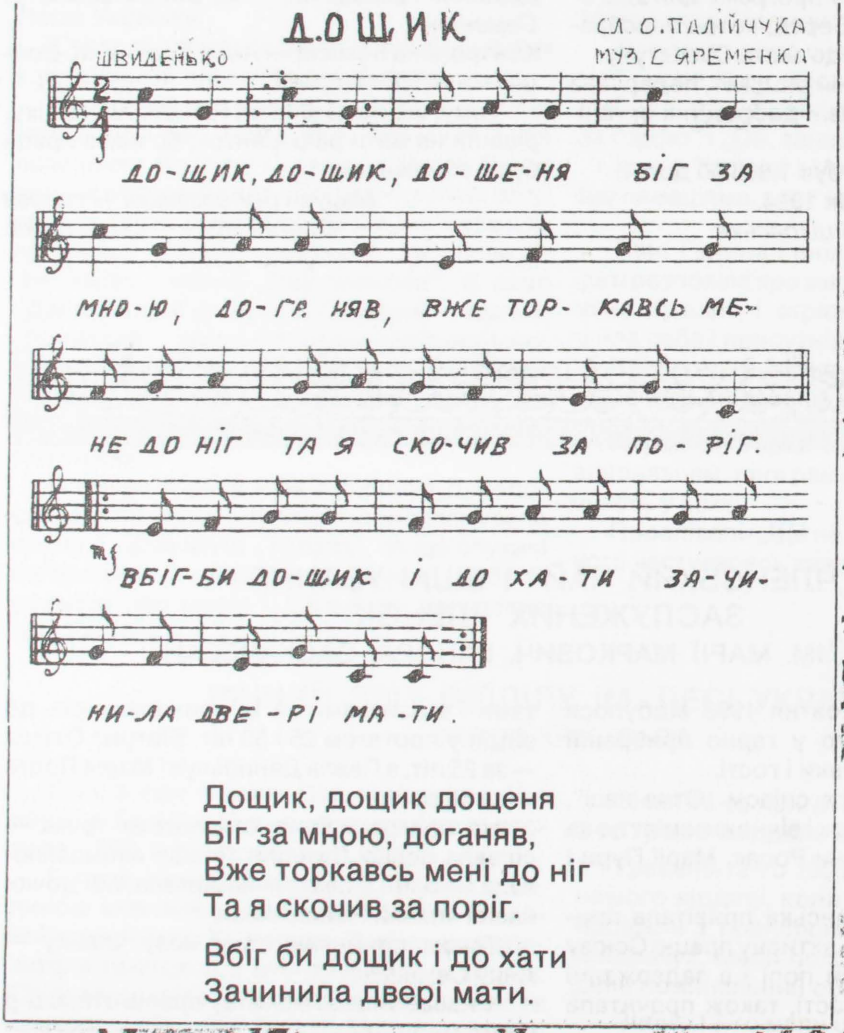

Дощик, дощик дощеня
Біг за мною, доганяв,
Вже торкавсь мені до ніг
Та я скочив за поріг.

Вбіг би дощик і до хати
Зачинила двері мати.

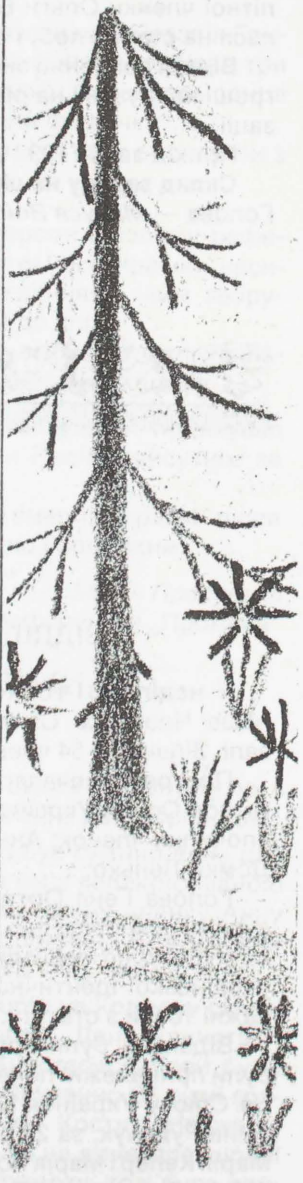

«Весна». Іра БЕЗПУТНА, м. Люботин Харківської області.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

БЛ. П. ГАЛИНА ГНАТИШИН

У незабутню пам'ять дорогої приятельки **Галини Гнатишин**, яка упокоїлася 9-го грудня 1993 р. в Саскатуні, дарую $50.00 на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Марія Бендас
Норт Бетелфорд, Саск.

———————

В пам'ять покійних наших дорогих і незабутніх батьків, що відійшли від нас у вічність: **Параскева Міненко** (мати) — 17 лютого 1977 року, **Семен Міненко** (батько) — 10 квітня 1986 року, **Кіндрат Кривонос** (батько добродійки) — 24 квітня 1990 року.

Даруємо $25.00 на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять!

Митр. прот. Тимофій і добр. Анастасія Міненки

———————

У третю річницю упокоєння дорогого мужа, батька і дідуся бл. п. **Григорія Кріпкого** (відійшов у вічність 25-го червня 1991 р.), як нев'янучий вінок на його могилу складаю пожертву на пресовий фонд „Променя" $30.00.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого Григорія в Царстві Небеснім, а пам'ять про нього залишиться з нами навіки.

Дружина Єлисавета
з родиною
Саскатун, Саск.

———————

Манітобська Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади дарує $25.00 на пресовий фонд „Променя" в пам'ять бл. п. **Григорія Кукси,** який упокоївся 22-го січня 1994 року.

Висловлюємо найщиріші співчуття дружині Раїсі і всій родині покійного.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого Григорія в Царстві Небеснім.

Вічна йому пам'ять!

С. Бейзик — голова
Г. Ласько — фінанс. секретарка

БЛ. П. ЕМІЛІЯ СТЕПОВА

В дванадцяту річницю упокоєння дорогої сестри **Емілії Степової**(упокоїлась 12 лютого 1982 р. в м. Гамільтон, Онт.) дарую $50.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на її могилу.

Вічна їй пам'ять!

Сестра Маруся Гнатюк
Віндзор, Онтаріо.

———————

У світлу пам'ять моєї дорогої довголітньої приятельки і куми **Анни Стасів**, яка упокоїлась 25-го березня 1994 р., замість квітів на її свіжу могилу посилаю $25.00 на пресовий фонд „Променя".

Родині висловлюю глибокі співчуття.

Марія Пресунька
Давфин, Ман.

———————

В незабутню пам'ять мого дорогого мужа **Петра Фідика** (упокоївся 22 травня 1990 р.) дарую $25.00 на журнал „Промінь" замість квітів на його могилу.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Катерина Фідик
з родиною
Мелфорт, Саск.

БЛ. П. ДОЦЯ ГУМЕНЮК

У третю річницю упокоєння моєї любої дружини **Доці Гуменюк**, мого найліпшого приятеля і довголітнього друга, яка упокоїлась 21-го травня 1991 року, в її світлу і незабутню пам'ять дарую $50.00 на журнал „Промінь".

Муж Петро Гуменюк
Вінніпеґ, Ман.

———————

В незабутню пам'ять упокоєння чотирьох членкинь відділу ім. Лесі Українки, Віндзор, Онт., які відійшли на протязі минулих двох років, відділ дарує $100.00 на фонд журналу „Промінь".

Бл. п. **Мирослави Телеґи,** основниця відділу, 10 років була головою, нагороджена почесним членством, була головою СУК Східньої Управи 1970-74 рр.;

Бл. п. **Марії Рижак,** була головою відділу на протязі 4-х років;

Бл. п. **Анни Андріяш**, членка відділу ім. Лесі Українки;

Бл. п. **Катерини Лейн**, була 10 років фінансовою секретаркою.

Вічна їм пам'ять!

Оля Друль, кор. секр.
Віндзор, Онт.

———————

В незабутню пам'ять моєї приятельки **Марії Ґонсов,** яка померла в лютому 1994 року в Монтреалі, дарую $50.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на її свіжу могилу.

Вічна їй пам'ять!

Ольга Антонюк
Гамільтон, Онтаріо

БЛ. П. МАРІЯ ҐОНСОВ

На 96-му році життя відійшла у вічність Марія Пачковська-Ґонсов. Народилася Марія Пачковська в селі Карів, повіт Рава Руська, 14 березня 1898-го року. Тато Михайло і мама Олена (нар. Борей) приїхали до Канади 16-го березня 1928 року. Поселились в Монтреалі. В 1932 р. Марія вийшла заміж за Івана Ґонсов.

Належала до жіночого товариства Доньки України від 1934-го року, де працювала довгі роки. Марія була членкою Українського Музею в Саскатуні, довгі роки працювала в проводі Канадійського Червоного Хреста в м. Ляшін і була нагороджена хрестом і грамотою за свою щиру працю.

По смерті свого мужа в 1965-му році перейшла жити до дітей в Ляшін, де працювала при жіночому товаристві ім. кн. Ольги при церкві св. Юрія аж до відходу до Української Резиденції на Роземонті в 1983-му році.

У глибокому смутку залишила троє дітей, п'ятеро внуків і дві правнучки.

Вічна їй пам'ять.

Оксана Русин

P.S. На пресовий фонд „Променя" подаровано 75 долярів.

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through In Memoriam contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

U.W.A.C., Olha Kobylanska Branch, Surrey	$117.00
Mary Manuck (Surrey)	100.00
Nadia Schulha (Delta)	100.00
U.W.A.C., Windsor Branch	100.00
Mrs. Jeanne Matiesman (Mississauga)	60.00
Mrs. Marie Bendas (North Battleford)	50.00
Mary Harbus (Saskatoon)	50.00
Mary Hnatiuk (Windsor)	50.00
Peter Kuzyk (Leamington)	50.00
David McDonald (Calgary)	50.00
Mrs. O. Struchynski (Thunder Bay)	50.00
U.W.A.C., Lesia Ukrainka Branch of Transcona, Winnipeg	50.00
U.W.A.C., Lesia Ukrainka Branch, Two Hills	50.00
Mrs. Lois Koropatnisky (Surrey)	49.00
Irene Cepin (Edmonton)	44.00
Beatrice Panchyshyn (Melfort)	40.00
Mrs. Maria Chrebto (St. Catherines)	37.00
Mrs. Sophie Mendyk (Thunder Bay)	36.00
Alice Kripki (Saskatoon)	30.00
Mrs. Zurawecki (The Pas)	28.00
Eileen Klemetski (Roblin)	25.00
M. Presunka (Dauphin)	25.00
Mrs. M. Yurkiw (Winnipeg)	25.00
Mrs. Claudia Eliuk (Tolstoi, Man.)	20.00
A. Krawel (Oshawa)	20.00
Eleanor Humeny (Eatonia, Sask.)	16.00
Stella Shulman (Vancouver)	16.00
Mrs. Rose Gouda (Edmonton)	15.00
Mary Keryluk (Saskatoon)	15.00
Mr. John Kinaschuk (Sturgis, Sask.)	15.00
Irene Sopatyk (Saskatoon)	13.00
Mary Hrynchuk (Edmonton)	10.00
Melanie Sereda (Brampton, Ont.)	10.00
Katherine Wasylyshyn (Rosemont, Que.)	10.00
Justine Yaremy (Dunnville, Ont.)	10.00
Mrs. V. Roslin (Toronto)	9.00

The above is a list of donations received and processed **by April 26, 1994.**

GREEN GROVE
UKRAINIAN ORTHODOX CAMP

45th Anniversary Cookbook

$12.00/book

For Mail Orders:
Send a cheque payable to *Green Grove Camp* and include $2.00 for postage and handling:
ZORIA KANASEVICH (306) 967-2754
Box 31 Eatonia, Sask., S0L 0Y0
Cookbooks also available from the following individuals:
LINDA ZEMLUK-PORTFOLIO
(306) 382-8860 or (306) 934-7171
#9-405 Circle Dr. East
Saskatoon, Sask. S7K 4B4
and
Dobr. Olya Demchuk (306) 373-8920
408 Preston Ave.
Saskatoon, Sask. S7H 2V2

HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON AB
T5R 5R5

G-9

1 Oct, 95

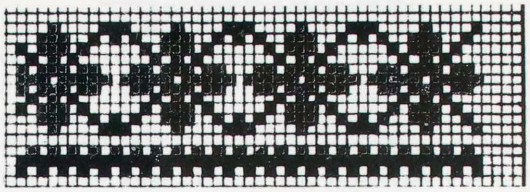

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ITEMS THAT MAY BE PURCHASED FROM THE NATIONAL OFFICE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4
Telephone (905) 312-4742 Fax (905) 524-5362

МИСТЕЦТВО	ПОПЕРЕДНЯ ЦІНА	НОВА ЦІНА
UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES	12.00 + GST	8.00
UKRAINIAN WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS by D. Yanda	25.00	15.00
UKRAINIAN CANADIANA	10.00	6.00
COOK BOOK, YORKTON	10.00	6.00
COOKING UKRAINIAN STYLE, YORKTON	8.00	4.00
COUNTRY COOKERY, ROBLIN, MAN.	12.00	8.00
UKRAINIAN DAUGHTERS' COOK BOOK, REGINA	12.00	8.00
KURELEK HASTY NOTES (GST inc.)	7.95	7.00
HASTY NOTES WITH ENVELOPES SMOLOSKYP INSIGNIA	5.00 doz.	3.00
PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA (50 cards)	12.50	8.00
SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA (pkg. of 100)	5.50	4.00
SET OF 20 PYSANKY CARDS (GST inc.)	12.00	8.00
SPOONS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	8.00	5.00
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION HYMN, CASSETTE (GST inc.)	12.00	6.00
MEMBERSHIP PINS, SMOLOSKYP	17.00	10.00
ІСТОРИЧНІ		
ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська. **Billingual**	40.00	18.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ, Н. Полонська-Василенко	8.00	5.00
НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, 3 томи **Billingual**	15.00	10.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ, (м'ягка обкладинка) Н. Когуська	/	2.00
ПРОГРАМИ		
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ, слова Л. Українки	10.00	5.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ	10.00	8.00
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА		
ДУХОВНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, СУК	8.00	5.00
РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ НЕДІЛЬНИХ І РІДНИХ ШКІЛ, о. В. Слюзар	4.00	1.00
НАША ВІРА — OUR FAITH — SADOCHOK, Level One, (GST inc.)	12.00	8.00
РЕЛІГІЙНІ		
СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. Д-р. І. Стус. **Billingual**	8.00	5.00
ІНШЕ		
СТАТУТ — CONSTITUTION (GST inc.)		
ГРАМОТИ, 25-літ або більші (можна дописати роки)	5.00	3.00
ГРАМОТИ ПОЧЕСНІ	/	3.00
	/	1.75

NOTE: POSTAGE AND HANDLING EXTRA